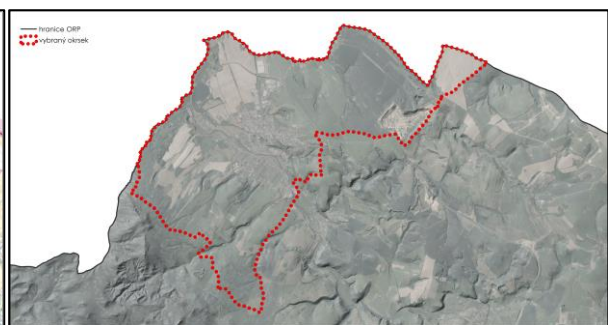
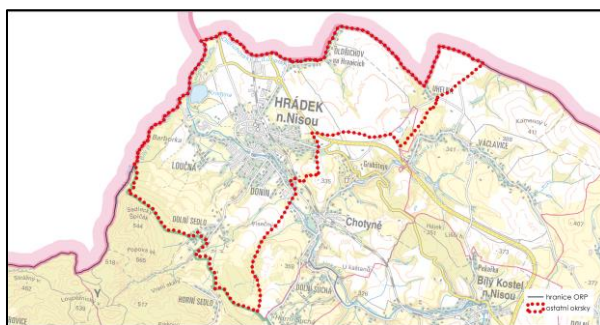

HRÁDEK (02_2_A)

1. VYMEZENÍ KRAJINNÉHO OKRSKU

Dotčené obce:

Hrádek nad Nisou, Chotyně

2. ADMINISTRATIVNÍ ZAŘAZENÍ

Název obce	Název katastrálního území	Plocha dotčené obce (ha)	Plocha dotčeného katastru (ha)	Podíl plochy katastru z okrsku (%)	Podíl plochy obce z okrsku (%)
Hrádek nad Nisou	Dolní Sedlo	2121,81	56,62	2,64	98,93
	Donín u Hrádku nad Nisou		321,03	14,97	
	Hrádek nad Nisou		550,09	25,65	
	Loučná		460,51	21,47	
	Dolní Suchá u Chotyně		69,62	3,25	
	Oldřichov na Hranicích		555,05	25,88	
	Václavice u Hrádku nad Nisou		108,90	5,08	
Chotyně	Grabštejn	22,99	22,99	1,07	1,07
Celková plocha okrsku		2144,80	2144,80	100,00	100,00

3. POPIS HRANICE KRAJINNÉHO OKRSKU

Hranice okrsku jsou vesměs vedeny po administrativních hranicích, méně využívají v krajině seznatelné linie. Severní a severozápadní hranici krajinného okrsku tvoří státní hranice ČR, zčásti tvořená tokem Bílého potoka, Lužické Nisy a Oldřichovského potoka, na kterém se rozkládá na české straně hranice osada Oldřichov na Hranicích, na polské straně Kopaczów, a dále pokračuje cestou mezi Oldřichovem na Hranicích a Uhelnou. Jihozápadní hranici okrsku tvoří hranice CHKO Lužické hory probíhající po svazích okraje Lužického hřbetu členěných zářezem Císařského údolí na dva zalesněné masivy nad Horním a Dolním Sedlem. Jihovýchodní hranice je vedena od hranice CHKO Lužické hory na severovýchod ve směru menších paralelních údolí toků stékajících z Lužických hor k Lužické Nise, a to po hranici správního obvodu obce Hrádek nad Nisou až ke štěrkopískovému lomu jižně od Uhelné, kde opouští správní hranici obce Hrádek nad Nisou a v krátkém úseku zasahuje na k. ú. Grabštejn (Chotyně). Od Uhelné hranice okrsku pokračuje otevřenou zemědělskou krajinou po zaniklé polní cestě, částečně patrné díky pásu vzrostlé vegetace, k severovýchodu k Drážďanské cestě a po ní až na státní hranici ČR.

4. CHARAKTER KRAJINNÉHO OKRSKU

4.1. Charakteristické rysy krajinného okrsku

Krajinný okrsek tvoří segment vrchovinné lesozemědělské až zemědělské krajiny v okolí Hrádku nad Nisou na pomezí vrcholně středověké (Hrádecká pánev) a pozdně středověké (navazující okraj Lužických hor) sídelní krajiny v oblasti lánové lineární vsi. Jižně od Hrádku se jedná o segment zvlněné harmonické krajiny na severovýchodně orientovaných svazích okraje Chrastavské kotliny stoupajících k okrajům Lužického hřbetu. Na terénním horizontu Lužického hřbetu dominují výšiny Sedlecký Špičák (544 m n. m.) a masiv Hřebeny (534 m n. m.), přecházející do okraje Ještědského hřbetu. Svažité terén umožňuje výhledy k severu a severovýchodu na Hrádek nad Nisou a na okraje Albrechtické vrchoviny. Tato část krajinného okrsku v podhůří Lužických hor se vyznačuje drobnějším měřítkem prostorového

členění. Zahrnuje plochy luk a pastvin a menší plochy orné půdy členěné strukturou liniové zeleně, dokumentující stopy členění plužiny vsí Loučná a Donín (lineární vegetační pásy stoupající k jihozápadu). Proto byla zařazena do kategorie krajiny s částečně dochovanou krajinnou strukturou. Severně od Lužické Nisy se pak rozkládá Oldřichovská pánev, ve které převažuje zemědělská krajina se scelenými plochami orné půdy, ve které vyniká pouze zelený koridor Oldřichovského potoka, který s několika drobnými lesíky člení otevřenost zemědělské krajiny ohraničené okraji vesnice Oldřichov na Hranicích skryté v zeleni zahrad a záhumenek. U Uhelné se nachází rozsáhlý štěrkopískový lom, který představuje rozsáhlý zásah do charakteru krajiny. Pozůstatkem již ukončené povrchové těžby lignitu je jezero Kristýna. Centrem okrsku je urbanizované území Hrádku nad Nisou. Ortogonální středověké město s řadou kulturních a historických hodnot (městská památková zóna) vůči okolní krajině navazuje velmi různorodou zástavbou vč. velkých průmyslových areálů (zejména severně od Hrádku) a kapacitní komunikací I/35 vytvářející obchvat města. Od roku 1859 prochází územím železniční trať. Navzdory fragmentům původní krajinné struktury se v této části krajinného okrsku jedná, až na drobný krajinný segment u Uhelné, o krajinu bez zřetelných historických krajinných struktur (zemědělská krajina u Oldřichova) a krajinu s výrazně pozměněnou strukturou (Hrádek nad Nisou). K jihovýchodu a východu je krajina vizuálně otevřená, umožňující z terénního rozhraní vůči Chrastavské kotlině dlouhé pohledy na okraje Ještědského hřbetu i na okraje Jizerských hor (Albrechtické vrchoviny).

4.2. Stávající využití území

HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ

V krajinném okrsku jsou poměrně významně zastoupeny zemědělské půdy, které zauímají cca polovinu plochy okrsku. Z nich je většina využita jako půda orná (37%). Často uspořádána do velkých půdních bloků.

Lesní pozemky zabírají cca 17% plochy okrsku. Nacházejí se především v západní polovině okrsku, při jeho hranicích. Lesní porosty jsou uspořádány v menších porostech, často lineárního tvaru.

Na území krajinného okrsku dochází v posledních letech k intenzivní výstavbě skladových a průmyslových hal. Tento tlak na krajinu je vyvolán v souvislosti s hraniční polohou okrsku a jeho dobrou dopravní dostupností (hranice ČR – Polská republika – Spolková republika Německo, dostupnost po silnici I/35).

STRUKTURA OSÍDLENÍ

Strukturu osídlení okrsku tvoří pouze dvě sídla. První, které zauímá velkou část rozlohy tohoto okrsku SUK Hrádek nad Nisou. Ten je těžištěm okrsku a spádovým centrem pro blízké okolí (ZŠ, sportoviště, lékaři, obchody). Druhým sídlem je venkovské sídlo Dolní Sedlo, jehož část přesahuje i do sousedního okrsku. Obě sídla mají plánovaný velký územní rozvoj dle platné ÚPD.

DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Hlavním dopravní osou je silnice I/35. Ostatní dopravní vztahy jsou zajišťovány po silnicích nižších tříd. Hrádek n.N. leží na železniční trati č. 089 (Liberec – Zittau).

Při východním okraji Hrádku nad Nisou se nachází rozvodna Hrádek n.N. , ze které jsou vedena nadzemní elektrická vedení 110 kV. V severní části Hrádku nad Nisou se nacházejí solární panely pro přeměnu sluneční energie.

VODNÍ TOKY, VODNÍ PLOCHY

Pátečním tokem celého okrsku je Lužická Nisa, která má mnoho drobných přítoků z oblasti Hvozdkého hřbetu. Severní třetina okrsku spadá do povodí Oldřichovského potoka, který se vlévá do Nisy poté, co opustí jak hranice okrsku, tak státní hranice. Nedaleko od státních hranic při Lužické Nise leží větší vodní nádrž Kristýna.

INFORMACE O VYUŽITÍ PLOCH

Vybrané charakteristické rysy krajinného okrsku	Plocha (ha)	Podíl zastoupení v krajinném okrsku (%)
Zemědělská půda celkem	1075,12	50,13
Orná půda	791,49	36,90
Ostatní kultury	0,54	0,03
Ovocný sad	4,06	0,19
Trvalý travní porost	279,02	13,01
Velikost půdních bloků v okrsku		
Půdní bloky větší jak 30 ha ze zemědělské půdy	773,34	36,06
Zastoupení lesa, vodních ploch a urbanizovaných územích v okrsku		
Lesy	377,73	17,61
Urbanizovaná území	410,13	19,12
Vodní plochy	22,48	1,05
Ostatní plochy	259,38	12,09
Propustnost ploch v okrsku		
Propustné plochy dle způsobu využití území	1 893,86	88,30
Nepropustné plochy dle způsobu využití území	250,95	11,70

Zdroj dat: LPIS – zemědělská půda, orná půda, ostatní kultury, ovocný sad, trvalý travní porost, půdní bloky v krajinném okrsku větší než 30 ha; ZABAGED – lesy, vodní plochy, ÚAP - urbanizované území (vrstva upravená zpracovatelem USK); rozsah propustných a nepropustných ploch byl stanoven na základě CN křivek

4.3. Hodnoty a potenciály krajiny

POTENCIÁLY KRAJINY	
POTENCIÁL	POPIS POTENCIÁLU
Biotický	Vysoký biotický potenciál byl definován na území sídla Loučná v okolí řeky Lužická Nisa a rybníku Kristýna. Střední hodnoty potenciálu byly stanoveny u jihozápadní hranice, na severu v okolí Oldřichovského potoka a v okrajových částech Hrádku nad Nisou. V urbanizovaných oblastech, jejich okolí a v severovýchodní části okrsku byl potenciál vyhodnocen jako nízký. V některých oblastech v severní části okrsku se sledovaný jev nevyskytuje a nebyl tudíž definován.
Ekostabilizační	Vysoký ekostabilizační potenciál byl definován v severozápadní oblasti okrsku v okolí sídla Dolní Sedlo. Na většině území okrsku byl stanoven potenciál nízký, pouze v drobných oblastech rozptýlených po celém okrsku byl potenciál vyhodnocen jako střední.
Sídelní	Sídelní potenciál byl na území okrsku vyhodnocen jako střední nebo vysoký. Střední potenciál byl definován na území většiny sídel, mimo Hrádek nad Nisou, kde byl stanoven potenciál vysoký.
Rekreační	Rekreační potenciál byl na území okrsku definován jako vysoký.

POTENCIÁLY KRAJINY	
POTENCIÁL	POPIS POTENCIÁLU
Vodohospodářský	V okrsku je střední až nízký vodohospodářský potenciál. Na jihozápadě je dobrá retence vody, na severovýchodě naopak nedostatečná. V okrsku jsou vymezeny 2 vodní zdroje.
Kulturně historický	Území, ve kterém je identifikován kulturně-historický potenciál, se rozkládá při jižním okraji krajinného okrsku. Krajina v podhůří Lužických hor se vyznačuje dochovanou mozaikou luk, pastvin a menších ploch orné půdy členěných strukturou liniové zeleně (lineární vegetační pásy stoupající k jihozápadu) vázanou na členění historické lánové plužiny. Další lokalita s kulturně historickým potenciálem se váže na Hrádek nad Nisou s hodnotným urbanistickým celkem jádra města a několika památkově chráněnými objekty vč. kulturní dominanty kostela sv. Bartoloměje v panoramatu historického centra.
Surovinový	Surovinový potenciál byl definován téměř v celé severní polovině okrsku. Vysoký surovinový potenciál byl stanoven v okolí silnice I/35 a v okolí sídla Oldřichov na Hranicích. Ve zbylých oblastech byla vyhodnocena převážně střední hodnota potenciálu. Nízké hodnoty byly stanoveny pouze v okrajových částech.
Zemědělský	Na území okrsku bylo stanoveno poměrně velké množství ploch s vysokým zemědělským potenciálem, jedná se o velké plochy v severovýchodní části okrsku, západně od rybníku Kristýna a Lužické Nisy, a v okolí sídel Loučná, Dolní Sedlo a Donín. Hodnoty středního a nízkého potenciálu byly vyhodnoceny jako poměrně rovnoměrně rozptýlené ve zbylém území okrsku. V urbanizované části Hrádku nad Nisou a u západní hranice okrsku se sledovaný jev nevyskytuje.
Lesnický	Mimoprodukční lesnický potenciál byl stanoven převážně v jihozápadní a severovýchodní části okrsku. V těchto oblastech převažují nízké hodnoty potenciálu, pouze u jihozápadní a západní hranice byl potenciál vyhodnocen jako vysoký, popřípadě střední. Produkční lesnický potenciál byl definován ve stejných oblastech jako potenciál mimoprodukční. Hodnoty potenciálu byly však stanoveny jako střední nebo vysoké. Vysoké hodnoty potenciálu převažují nad hodnotou střední, která byla vyhodnocena u jihozápadní hranice okrsku a v severovýchodní části u Oldřichova v hájích.

HODNOTY KRAJINY		
JEV SLEDOVANÝ ÚSK	POPIS JEVU	LOKALIZACE DLE K.Ú.
Krajinářsko-historické a estetické hodnoty		
Vizuálně významná dominanta	Písečný vrch	Donín u Hrádku nad Nisou
Nemovitá kulturní památka	náhrobek rodiny Prokofovy, sousoší Piety (19. stol.)	Donín u Hrádku nad Nisou
	Památková zóna (r. 2003)– areály a objekty v centru sídla, hrobka rodiny Josefa Kunze	Hrádek nad Nisou

HODNOTY KRAJINY		
JEV SLEDOVANÝ ÚSK	POPIS JEVU	LOKALIZACE DLE K.Ú.
Krajinářko – estetická hodnota	Krajina s krajinářsko-estetickými hodnotami se nachází v krajině navazující na tok Lužické Nisy u jezera na místě bývalého lignitového dolu Kristýna. Krajina s výraznými znaky harmonických vztahů a harmonického měřítka je vázána na segmenty prostorově členité krajiny s množstvím mimolesní zeleně v podhůří Lužických hor s okraji původních lánových vsí Loučná a Donín v krajinném rámci travnatých svahů a harmonickým zapojením rozptýlené zástavby Dolního Sedla do krajinného rámce.	Hrádek nad Nisou
Městská památková zóna	městská památková zóna Hrádek n.N.	Hrádek nad Nisou
Oblast krajinného rázu	Hradecko-Chrastavsko	Dolní Sedlo
		Donín u Hrádku nad Nisou
		Hrádek nad Nisou
		Loučná
		Dolní Suchá u Chotyně
		Grabštejn
		Chotyně
		Oldřichov na Hranicích
Místo krajinného rázu	02_2-1 - Dolní Sedlo	Václavice u Hrádku nad Nisou
		Dolní Sedlo
		Donín u Hrádku nad Nisou
		Hrádek nad Nisou
		Loučná
		Chotyně
	02_2-2 Hrádek nad Nisou	Dolní Suchá u Chotyně
		Donín u Hrádku nad Nisou
		Hrádek nad Nisou
		Loučná
		Chotyně
		Grabštejn
Zastoupení pásem odstupňované ochrany krajinného rázu	Pásmo I.	Oldřichov na Hranicích
		Václavice u Hrádku nad Nisou
		Dolní Sedlo
		Donín u Hrádku nad Nisou
		Dolní Suchá u Chotyně
		Chotyně
		Hrádek nad Nisou
		Loučná

HODNOTY KRAJINY		
JEV SLEDOVANÝ ÚSK	POPIS JEVU	LOKALIZACE DLE K.Ú.
	Pásmo III.	Donín u Hrádku nad Nisou Hrádek nad Nisou Loučná Grabštejn Oldřichov na Hranicích Václavice u Hrádku nad Nisou Chotyně
Památný strom	Donínský jilm	Donín u Hrádku nad Nisou
Migrační koridor	-	Václavice u Hrádku nad Nisou Grabštejn
Registrovaný významný krajinný prvek	jednostranná alej podél komunikace p.p.č. 159, dub letní - 41 kusů	Loučná
	krásný exemplář - stáří 300 let, u domu čp. 305	Loučná
	dubová alej 51 stromů	Loučná
	dubová alej 51 stromů	Hrádek nad Nisou
	lípy a jírovec - 25 ks stromů	Václavice u Hrádku nad Nisou
	dub červený	Hrádek nad Nisou
Přírodní hodnoty		
Sídla s přítomností cenných objektů lidové architektury	V krajinném okrsku se vyskytuje několik sídel se středně významným podílem objektů lidové architektury, označeným v souhrnné tabulce kategorií LA2 (Horní Sedlo, Hrádek nad Nisou, Uhelná)	Dolní Sedlo
		Hrádek nad Nisou
		Václavice u Hrádku nad Nisou
Vodní zdroj	Loučná	Loučná
	Uhelná U-1A	Oldřichov na Hranicích
	Uhelná U-1	Oldřichov na Hranicích
	Uhelná Uh-2	Oldřichov na Hranicích
Kvalita ZPF (I., II. třída ochrany)	-	52,19%
Nivy vodních toků	Lužická Nisa	Donín u Hrádku nad Nisou
		Hrádek nad Nisou
		Loučná
	Oldřichovský potok	Hrádek nad Nisou Oldřichov na Hranicích

HODNOTY KRAJINY		
JEV SLEDOVANÝ ÚSK	POPIS JEVU	LOKALIZACE DLE K.Ú.
Mimolesní zeleň	Významný podíl mimolesní zeleně ve struktuře původního členění historické plužiny je vázán na severovýchodní svahy Lužických hor nad levým břehem Lužické Nisy. Další výrazné liniové prvky zeleně představují vegetační doprovody Lužické Nisy a některých cest (Žitavská). V zemědělské krajině v severní části okrsku se objevuje pouze několik remízků a fragmentů vegetačních pásů. Mimolesní zeleň zastupuje i zeleň obklopující venkovská sídla, která vytváří jejich harmonický přechod do zemědělské krajiny.	Loučná
		Donín u Hrádku nad Nisou
		Hrádek nad Nisou
		Dolní Sedlo

SHRnutí HODNOCENÍ KRAJINNÉHO RÁZU

Okres leží ve východní části oblasti krajinného rázu Hrádecko – Chrastavsko. Je tvořen dvěma místy krajinného rázu. MKR Dolní Sedlo je zařazeno do I. třídy odstupňované ochrany krajinného rázu a MKR Hrádek nad Nisou do III. třídy ochrany krajinného rázu. Zastavěné území Hrádku nad Nisou a jeho okolí je vymezeno jako silně urbanizovaná krajina (SUK). Krajinný ráz v okrsku je charakteristický přítomností velkého počtu pozitivních znaků hodnot všech charakteristik – přírodní, kulturní a historické i vizuální. Žádný znak však není z hlediska cennosti klasifikován jako jedinečný v rámci regionu či státu. Jako význačné znaky jsou v rámci přírodní charakteristiky krajinného rázu klasifikovány okraje Hrádecké pánve s převažujícími severovýchodními svahy okrajů Lužického hřbetu mezi členitými hranicemi lesích porostů a nivou Lužické Nisy, s množstvím lučních porostů a pastvin, mimolesní zeleně liniových vegetačních pásů podél vodotečí a na hranicích pozemků historické plužiny. Význačný je také výrazný koridor upraveného hraničního toku Lužické Nisy s návazností na segment atraktivní rekreační krajiny u jezera Kristýna a cenný lesní porost při horním toku Oldřichovského potoka a další drobné lesní porosty a remízy v otevřené zemědělské krajině s pozůstatky struktury historické plužiny. V rámci kulturní a historické charakteristiky krajinného rázu je význačná částečně dochovaná krajinná struktura s pozůstatky členění krajiny lánovou záhumencovou plužinou (vč. vedení cest a parcelace zástavby částečně navazující na původní členění krajiny) v jižní části okrsku a historické město Hrádek nad Nisou s hodnotným urbanistickým celkem jádra města (MPZ), několika architektonicky a památkově cennými objekty a v panoramatu s kulturní dominantou kostela sv. Bartoloměje. Z hlediska vizuální charakteristiky krajinného rázu je cenná zejména jižní část okrsku s harmonickým charakterem prostorově členité krajiny s množstvím mimolesní zeleně. Atraktivní je zřetelné ohraničení prostoru okraji Lužického hřbetu s dominantami Sedleckého Špičáku, Vraních skal a Hřebenu a s jedinečnými výhledy do Hrádecké pánve a na okraje Jizerských hor. Ze severní části okrsku jsou naopak přitažlivé výhledy na okraje Lužických hor a na Ještědský hřbet. Ze sídel vykazuje harmonické zapojení rozptýlené zástavby do krajinného rámce zejména Dolní Sedlo, ale i okraje původních lánových vsí Loučná a Donín vykazují harmonické vztahy v krajinném rámci travnatých svahů s množstvím nelesní zeleně. Vizuálně lákavé krajinné partie jsou přítomné i v segmentu rekreační krajiny navazující na tok Lužické Nisy u jezera na místě bývalého lignitového dolu Kristýna.

VYBRANÉ PROBLÉMY A RIZIKA KRAJINY

JEV SLEDOVANÝ ÚSK	POPIS JEVU	LOKALIZACE DLE K.Ú.
Problémy ÚSES	A - chybí návaznost na sousední obec Chotyně A - rozdílné vymezení lokálního biokoridoru na hranici dvou obcí - USES054	Donín u Hrádku nad Nisou
	A - lokální biocentrum méně jak 3 ha A - větev lokálního ÚSES ukončena v nivě potoka - USES060	Dolní Sedlo
	A - chybí návaznost na sousední obec Chotyně A - rozdílné vymezení lokálního biokoridoru na hranici dvou obcí - USES055	Donín u Hrádku nad Nisou
	A - regionální biokoridor RK638 vymezen mimo trasu v ZÚR A - chybí návaznost na sousední obec Chotyně - USES084	Oldřichov na Hranicích
	A - regionální biokoridor RK638 vymezen mimo trasu v ZÚR (absence vymezení biokoridoru) - USES081	Oldřichov na Hranicích
	A - regionální biokoridor RK638 vymezen mimo trasu v ZÚR - USES068	Oldřichov na Hranicích
	A - lokální biocentrum méně jak 3 ha A - větev lokálního ÚSES ukončena v nivě potoka - USES061	Hrádek nad Nisou
	A - lokální biocentrum méně jak 3 ha A - větev lokálního ÚSES ukončena v lesním porostu - USES059	Oldřichov na Hranicích
	zastavěné území v biocentru (Hrádek nad Nisou) - USES066	Oldřichov na Hranicích
	regionální biokoridor - silnice I/35 - USES051	Oldřichov na Hranicích
	A - větev lokálního ÚSES ukončena v lesním porostu - USES064	Hrádek nad Nisou
	A - regionální biokoridor dle ÚP není vymezen v ZÚR - USES082	Hrádek nad Nisou
	regionální biokoridor - silnice I/35 - USES052	Hrádek nad Nisou
Migrační překážka na vodním toku	práh - stupeň skluz	Loučná Hrádek nad Nisou
Kritické místo na dálkovém migračním koridoru + problematické místo na dálkovém migračním koridoru	problematické místo na dálkovém migračním koridoru	Grabštejn
	problematické místo na dálkovém migračním koridoru	Václavice u Hrádku nad Nisou
Zátěž těžbou	-	Donín u Hrádku nad Nisou
		Hrádek nad Nisou
		Loučná
		Grabštejn
		Chotyně
		Oldřichov na Hranicích Václavice u Hrádku nad Nisou

JEV SLEDOVANÝ ÚSK	POPIS JEVU	LOKALIZACE DLE K.Ú.
Hranice s předpokládanými vlivy lomu Turow	-	Dolní Sedlo Donín u Hrádku nad Nisou Hrádek nad Nisou Loučná Dolní Suchá u Chotyně Grabštejn Chotyně Oldřichov na Hranicích Václavice u Hrádku nad Nisou
Kritické body	KB004 KB003 KB002 KB001	Donín u Hrádku nad Nisou Loučná Hrádek nad Nisou Oldřichov na Hranicích
Retence vody v krajině	Převážná část území okrsku je z pohledu retence klasifikována jako území s „dobrou retencí.“ Přibližně 30 % území v západní části okrsku spadá do kategorie „retence nedostatečná“. Přibližně 5 % území v západní části okrsku spadá do kategorie „retence průměrná“. Problémem území může být nízká specifická zásoba vody v krajině (sumárně v nivách, vodních nádržích a mokřadech) v celém okrsku.	„DOBRÁ RETENCE“ - Loučná - Donín u Hrádku nad Nisou - Dolní Suchá u Chotyně - Hrádek na d Nisou (část) - Oldřichov na Hranicích (část) „PRŮMĚRNÁ RETENCE“ - Smržov u Českého Dubu - Grabštejn - Oldřichov na Hranicích (část) - Václavice u Hrádku nad Nisou (část) "NEDOSTATEČNÁ RETENCE" - Hrádek na d Nisou (část) - Oldřichov na Hranicích (část) - Václavice u Hrádku nad Nisou (část)

JEV SLEDOVANÝ ÚSK	POPIS JEVU	LOKALIZACE DLE K.Ú.	
Erozní ohrožení(nad 8 t/ha/rok)	Jedná se o okrsek s celkově vyšším erozním ohrožením. V rámci okrsku se nachází 116 pozemků TTP (279 ha), bez zjevného ohrožení a erozního poškození. Dále je zde 37 velmi rozsáhlých pozemků orné půdy (celkem 802 ha), z nichž zejména v katastrech Oldřichov na Hranicích, a Donín u Hrádku nad Nisou, se nacházejí erozně ohrožené lokality. Lokalita Oldřichov je tvořena rozsáhlým komplexem nedělených pozemků s drahami soustředěného odtoku, erozní projevy jsou zde patrné i v terénu a na archivních ortofotomapách. Oldřichovský potok (a sousední HMZ) jeví známky transportu smyvu. Na severním okraji Hrádku nad Nisou jsou méně sklonité a výpočtově neohrožené pozemky, které nicméně z monitoringu rovněž vykazují známky erozního smyvu v drahách soustředěného odtoku.	Oldřichov na Hranicích, Donín u Hrádku nad Nisou, Loučná	
Ohrožení území povodní	Nízké ohrožení	Donín u Hrádku nad Nisou Hrádek nad Nisou Loučná	
	Střední ohrožení	Donín u Hrádku nad Nisou Hrádek nad Nisou Loučná	
	Vysoké ohrožení	Donín u Hrádku nad Nisou Hrádek nad Nisou Loučná	
	Zbytkové ohrožení	Donín u Hrádku nad Nisou Hrádek nad Nisou Loučná	
	Záplavové území Q100	Oldřichovský potok	Oldřichov na Hranicích
		Lužická Nisa	Donín u Hrádku nad Nisou
			Hrádek nad Nisou Loučná
	Aktivní zóna záplavového území	Oldřichovský potok	Oldřichov na Hranicích
Lužická Nisa		Donín u Hrádku nad Nisou	
		Hrádek nad Nisou Loučná	

JEV SLEDOVANÝ ÚSK	POPIS JEVU	LOKALIZACE DLE K.Ú.
Stará ekologická zátěž	EZ022 skládka	Donín u Hrádku nad Nisou
	EZ070 Tanex - Kortan a.s. - kontaminovaný areál	Loučná
	EZ020 skládka Loučna	Loučná
	EZ025 skládka	Loučná
	EZ027 skládka	Loučná
	EZ071 SeVa (dř. AVIA) - skládka TKO	Loučná
	EZ029 Barborka - průmyslová skládka	Loučná
	EZ019 skládka Hradek n.N.	Hrádek nad Nisou
	EZ080 Uhelná - skladování živočišných odpadů v zemědělství	Oldřichov na Hranicích
	EZ024 skládka Hradek n.N.	Hrádek nad Nisou
	EZ018 Kristýna - Hrádek - skládka TKO	Hrádek nad Nisou
	EZ028 skládka	Oldřichov na Hranicích
Brownfields	BF071: nevyužitý nebo nevhodně využitý výrobní areál u bývalého závodu VULKAN	Hrádek nad Nisou
	BF077: ruiny u opuštěného domu č. p. 327 ul. Oldřichovská	Hrádek nad Nisou
	BF073: nevhodně využitý skladovací areál se zchátralou budovou v ul. Stará	Hrádek nad Nisou
	BF064: objekt, Václavská ulice	Hrádek nad Nisou
	BF078: ruina historického objektu "Azyl"	Hrádek nad Nisou
	BF063: textilní areál - Legionářská 12, bývalá Colora	Hrádek nad Nisou
	BF074: nevyužívaná chátrající vila č.p. 378 - brownfield	Hrádek nad Nisou
	BF062: vila v Dolním Sedle	Dolní Sedlo
	BF080: ruina domu č. p. 51	Oldřichov na Hranicích
	BF081: ruina domu č. p. 74	Oldřichov na Hranicích
	BF087: hospodářská ruina	Oldřichov na Hranicích
	BF070: proluka v zastavěném území, zarostlá neoplocená zahrada fungující jako skládka	Oldřichov na Hranicích
	BF072: nevyužívaný zemědělský areál na JZ okraji Oldřichova - brownfield	Oldřichov na Hranicích
	BF079: ruina domu č. p. 233 v ul. Lipová	Loučná
BF085: ruina architektonicky hodnotné kapličky v Uhelné (Kaple Panny Marie Pomocniced křesťanů byla zrekonstruována v letech 2017-18)	Václavice u Hrádku nad Nisou	
Riziko srůstání sídel	-	Hrádek nad Nisou
		Oldřichov na Hranicích
Významné bariéry území	Půdní bloky o velikosti více jak 30 ha	Hrádek nad Nisou
		Oldřichov na Hranicích
		Donín u Hrádku nad Nisou
		Loučná
		Václavice u Hrádku nad Nisou
Ostatní identifikované problémy a rizika	Dle ZÚR LK byl na území okrsku identifikován koridor pro umístění silnice I. třídy	Oldřichov na Hranicích
	Dle ZÚR LK byl na území okrsku identifikován koridor pro optimalizaci nebo modernizaci stávající železniční tratě mezinárodního a republikového významu	Hrádek nad Nisou
		Donín u Hrádku nad Nisou

JEV SLEDOVANÝ ÚSK	POPIS JEVU	LOKALIZACE DLE K.Ú.
Způsob využití niv z hlediska stupně zornění a urbanizace (části niv v okrsku)	Způsob využití u vymezených niv v okrsku je následující: Celková plocha niv je 283.8 ha, orná půda v nivě 23.2 ha (Hrádek nad Nisou), zastavěnost 107.2 ha (Hrádek nad Nisou), ostatní plochy 153.5 ha.	Zastavěnost nivy: Donín u Hrádku nad Nisou Hrádek nad Nisou Loučná Oldřichov na Hranicích Orná půda v nivě: Donín u Hrádku nad Nisou Hrádek nad Nisou Oldřichov na Hranicích
Oblasti s nízkým zastoupením ekologicky stabilních ploch	-	Dolní Sedlo Donín u Hrádku nad Nisou Hrádek nad Nisou Loučná Dolní Suchá u Chotyně Grabštejn Chotyně Oldřichov na Hranicích Václavice u Hrádku nad Nisou

5. Cílové kvality krajiny okrsku 02_2_a Hrádek

- Lesozemědělská krajina s kvalitními zemědělskými půdami důrazně chráněny před nezemědělským využíváním. Rozsáhlé půdní bloky členěny prvky mimolesní krajinné zeleně, která plní pestré ekosystémové služby (půdoochrannou, ekostabilizační, krajino tvornou, klimatickou, zlepšuje retenci vody v krajině a podporuje růst biodiverzity).
- Plochy dotčené těžebními aktivitami jsou rekultivované a zapojené do okolní krajiny. Stávající skladové a výrobní areály jsou do krajiny zapojeny plochami a liniemi krajinné zeleně.
- Krajina protkaná sítí polních a lesních cest umožňující dobré podmínky pro krátkodobou formu rekreace.
- Harmonická lesozemědělská krajina s kulturním a rekreačním potenciálem na svazích Lužických hor na levém břehu Lužické Nisy se zachovanými liniemi zeleně jakožto stopami členění historické plužiny a zásadního rysu prostorového členění krajiny.
- Vesnická sídla s harmonickými vztahy zástavby a krajinného rámce, s harmonickým měřítkem vesnického charakteru (měřítko a hmota zástavby), s poměrně volnou urbanistickou strukturou a rozptýlenou zástavbou v údolích bez narušení plošnou extenzivní výstavbou. Uplatnění panoramatu a urbanistické struktury historického jádra Hrádku nad Nisou.
- Hodnotná rekreační krajina navazující na Lužickou Nisu u jezera Kristýna.
- Krajina s přirozenými vodními toky s mělkým miskovitým korytem, bez příčných migračních překážek, bez podélného opevnění dna a břehů, střídání peřejnatých a klidných úseků, meandry a nepravidelné oblouky, bohatý vegetační doprovod, bez přisazených povodňových hrází. Zachovalá údolní niva Lužické Nisy.
- Přirozený vegetační pokryv či zalesněné nebo maximálně zatravněné pozemky bez plošného odvodnění. Vyšší podíl zatravněných zemědělských pozemků, zejména v území s vysokým

sklonem. Nivní mikroklima – večerní chlad, přízemní mlhy aj. Krajina s vysokým podílem retenčních prvků. Krajina odolávající extrémním odtokům.

6. Návrh rámcových podmínek využití

6.1. Návrh úkolů územního plánování

6.1.1. V rámci zpracování nového ÚP Hrádek nad Nisou nebo jeho změn, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území zohlednit v grafické dokumentaci vyznačené lokality, ve kterých by nemělo dojít ke srůstu v současnosti samostatných sídel nebo k jejich nežádoucímu rozrůstání a zahušťování zástavby. Ve vyznačených lokalitách vymezit vhodný způsob využití. (NSS_10)

6.1.2. V rámci zpracování nového ÚP Hrádek nad Nisou nebo jeho změn, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území posoudit u označených sídel nebo jejich částí přiměřenost rozsahu zastavitelných ploch vzhledem k charakteru a poloze sídla a případně korigovat jejich rozsah. (NZP_172)

6.1.3. V rámci zpracování nového ÚP Hrádek nad Nisou nebo jeho změn, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území prověřit označené zastavitelné plochy, které nerespektují limity využití území (zejména významné střety s půdami I. nebo II. třídy ochrany, nivami vodních toků, lesními porosty, záplavovými územími, prvky ÚSES); současně v rámci zpracování nového ÚP nebo jeho změn v obci zohlednit vyznačené limity pro vymezení zastavitelných ploch s ohledem na potenciální střety s půdami I. nebo II. třídy ochrany, nivami vodních toků, lesními porosty, rizikovými záplavovými územími, prvky ÚSES či území CHKO. (NZL_23, NZL_24, NZL_25, NZL_26, NZL_27, NZL_28, NZL_32, NZL_160, NZL_174, NZL_175, NZL_176, NZL_178, potNZL_32, potNZL_33, potNZL_34, potNZL_105)

6.1.4. V rámci zpracování nového ÚP Hrádek nad Nisou nebo jeho změn, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území prověřit u označených zastavitelných ploch určených pro bydlení zda je zajištěno vymezení veřejných prostranství, občanského vybavení a zabráněno vzniku nestrukturované monofunkční zástavby, v případě potřeby stanovit povinnost dodatečného zpracování územní studie nebo regulačního plánu. (MSZ_179)

6.1.5. V rámci zpracování ÚP Hrádek nad Nisou, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území vytvořit podmínky pro ochranu a rozvoj přirozené nivy:

- Rozvojové plochy nevymezovat v záplavovém území
- Ponechat nivu i vodní tok samovolnému rozvoji a korigovat jen minimálně v místech, kde není jiné řešení, a to metodou měkkého opatření (zához namísto dlažby apod.)
- V nivách vodních toků chránit trvalé travní porosty a podporovat jejich nové zakládání

6.2. Opatření k ochraně krajinného rázu, krajinných hodnot

6.2.1. V rámci ÚP Hrádek nad Nisou v částech Dolní Sedlo, Horní Sedlo a Uhelná, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území respektovat historickou strukturu zástavby s možností jejího úměrného doplnění (novou výstavbu situovat do kontaktu s existující zástavbou), omezit zásahy ovlivňující siluetu sídla a vyloučit stavby, které by vytvářely nový výrazný znak siluety existující zástavby. Je třeba chránit charakter zástavby (zejména měřítko a hmoty) při architektonickém výrazu korespondujícím s dochovanou architekturou. Nová výstavba se musí podřizovat formám a výrazu stávajících objektů (měřítko, hmoty, půdorysný tvar, výška, tvar střechy).

6.2.2. V rámci ÚP Hrádek nad Nisou v místních částech Donín, Loučná a Oldřichov, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území na Hranicích umožnit rozvoj pouze v návaznosti na existující zástavbu, přičemž urbanistická struktura sídla může být upravena a doplněna. Je třeba zajistit zachování charakteru zástavby (zejména hustoty zástavby, výšek a formy) v částech s dochovanými objekty lidové architektury a dalšími objekty s tradičními formami a měřítkem. Bude zachován charakter zástavby (zejména měřítko a hmoty) při individuálním architektonickém výrazu s respektováním (nesnižováním cenných hodnot) architektury stávajících objektů ležících ve vizuálním kontextu s dochovanou tradiční zástavbou. Nová výstavba na okrajích existující zástavby bude navržena s cílem vytvoření harmonického přechodu sídla do krajiny.

6.2.3. V rámci ÚP Hrádek nad Nisou, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území se pro vlastní zástavbu Hrádku nad Nisou nestanovují specifická omezení v zásahu do struktury sídla. Doplnění a přestavba struktury sídla musí být směřována k vytvoření nových hodnot harmonie měřítka a vztahů v krajině, tj. nová výstavba a přestavby stávajících objektů nebudou vytvářet prvky měřítkově, hmotově a barevně cizorodé venkovskému prostředí.

6.2.4. V ÚP Hrádek nad Nisou v návrhu KUK a při projekční činnosti respektovat a doplnit strukturu mimolesní zeleně v podhůří Lužických hor se zachovanými liniemi jakožto stopami členění historické plužiny a zásadního rysu prostorového členění krajiny. V okolí jezera Kristýna akcentovat rekreační využití území.

6.2.5. V rámci zpracování ÚP Hrádek nad Nisou, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území vytvořit podmínky pro odkanalizování obcí (SZ93).

6.2.6. V rámci zpracování ÚP Hrádek, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území nad Nisou vytvořit podmínky pro zprostupnění migračních překážek (MV78).

6.2.7. V rámci zpracování ÚP, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území vytvořit podmínky pro ochranu a rozvoj přirozené nivy. V zastavěných částech niv podporovat vsakování propustnými povrchy.

- Hrádek nad Nisou – zastavěnost nivy (NZ255, NZ774, NZ360, NZ379, NZ448, NZ449, NZ495, NZ517, NZ539, NZ584, NZ610, NZ640, NZ643, NZ734, NZ749, NZ832, NZ875, NZ832),

6.2.8. V rámci zpracování ÚP, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území vytvořit podmínky pro ochranu a rozvoj přirozené nivy. Změnit konvenční hospodaření na ekologické.

- Hrádek nad Nisou – orná půda v nivě (NO97, NO106, NO115, NO116, NO125, NO130, NO134, NO149, NO168, NO149),

6.3. Opatření k usměrnění využívání volné krajiny a hospodaření v krajině

6.3.1. V rámci zpracování ÚP Hrádek n.N., při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území vytvořit podmínky pro členění velkých půdních bloků polními cestami doprovázenými prvky mimolesní krajinné zeleně s cílem zajištění ochrany půd proti erozi a zlepšení propustnosti krajiny.

6.3.2. V rámci zpracování ÚP Chotyně, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území vytvořit podmínky pro členění velkých půdních bloků polními cestami doprovázenými prvky mimolesní krajinné zeleně s cílem zajištění ochrany půd proti erozi a zlepšení propustnosti krajiny.

6.3.3.V rámci ÚP Hrádek n.N., při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území vytvářet předpoklady pro rekultivaci těžebního prostoru písku a jeho začlenění do krajiny prostřednictvím vymezení ploch změn v krajině.

6.4. Opatření pro předcházení problémů a rizik

6.4.1.V rámci zpracování ÚP obcí Chotyně a Hrádek nad Nisou, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území řešit problém vzájemné nespojitosti skladebných částí ÚSES (ÚSES054, ÚSES055 a ÚSES084).

6.4.2.V rámci zpracování ÚP Hrádek nad Nisou, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území se zabývat nejasným vymezením skladebných částí ÚSES, provést jejich zpřesnění (ÚSES054, ÚSES055, ÚSES059, ÚSES060, ÚSES061). Zajistit splnění minimálních prostorových parametrů pro skladebné části ÚSES (ÚSES059, ÚSES060, ÚSES061 a ÚSES064). Také řešit problém rozdílného vymezení skladebných částí ÚSES oproti ZÚR LB (ÚSES068, ÚSES081, ÚSES082, ÚSES084). Dále se zabývat vymezením skladebných částí ÚSES v urbanizovaném území s cílem zajištění spojitosti a funkčnosti ÚSES (ÚSES066). Na projektové úrovni posoudit možnosti řešení problému omezení funkčnosti ÚSES. Regionální biokoridor kříží silnici I/35 (ÚSES051 a ÚSES052).

6.4.3.V rámci zpracování ÚP Hrádek n.N., při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území vymezit v plochách evidovaných jako brownfields (BF062, BF064, BF063, BF070, BF071, BF072, BF073, BF077, BF078, BF079, BF080, BF081, BF085, BF087) plochy přestavby s cílem kultivace stávajícího zastavěného území obce a prevence vzniku nových zastavěných ploch v krajině.

6.4.4.V rámci zpracování ÚP, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území nevymezovat zastavitelné plochy do míst tzv. kritických bodů přívalových srážek. Provést možnosti zmírnění škod způsobené přívalovými povodněmi pomocí komplexního systému povodňových opatření.

6.4.5.V rámci zpracování ÚP, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území prověřit možnosti zapracování těchto opatření na podporu zvýšení specifické zásoby vody v krajině, snížení rizika sucha a snížení povodňového rizika:

- Hrádek nad Nisou - vodní nádrž, suchá nádrž, obnova rybníka (VN94, VN102), retenční prvek typu zdrž, přehrážka, tůň (RT91, RT92), revitalizace toku, renaturace toku (RV11, RV12, RV100, RV101, RV102, RV103, RV104, RV36)

6.4.6.V rámci zpracování ÚP, při projekční činnosti a při rozhodovací činnosti v území prověřit možnosti zapracování těchto opatření na podporu snížení erozního ohrožení:

- Bílá - doplnění půdoochranné technologie (PT1260, PT1245, PT1248), potřeba TPEO nebo zatravnění (EO35), úprava osevních postupů (OP947, OP1006, OP988, OP1008, OP1107, OP1035, OP962)

6.4.7.Při zpracování územního plánu obcí Hrádek nad Nisou a Chotyně, projekční činnosti na území obce a při rozhodovací činnosti v území vytvářet podmínky pro zvýšení rozsahu ekologicky stabilních ploch.

7. Ostatní opatření a doporučení

7.1.1.Na území obcí Hrádek n.N. a Chotyně, usměrnit těžební aktivity s cílem minimalizace vlivů na krajinu, funkce krajinného systému a zájmy ochrany přírody a krajiny. V rámci zpracování

analytické části ÚSK byla jižní polovina okrsku vymezena jako oblast potenciálně dotčená těžbou z důvodu četnosti výskytu ložisek nerostných surovin.

7.1.2. Zajistit sanaci starých ekologických zátěží na území obce Hrádek nad Nisou (EZ022, EZ070, EZ020, EZ025, EZ071, EZ029, EZ019, EZ080, EZ024, EZ018, EZ028).

7.1.3. V rámci zpracování Plánu ÚSES, ZÚR Libereckého kraje nebo ÚP Hrádek n.N. prověřit možnosti zpracování námětů na změny ve vymezení lokálního a regionálního ÚSES (LUSES04, RUSES05).

7.1.4. V rámci zpracování projektové dokumentace pro zlepšení dopravních vazeb a zařazení do kategorie silnic mezinárodního významu silnice I/35 v úseku Bílý Kostel nad Nisou – Hrádek nad Nisou – hranice ČR zajistit minimalizaci vlivu stavby na krajinný ráz a zajistit zachování prostupnosti pro pěší a cyklisty

7.1.5. V rámci zpracování projektové dokumentace pro optimalizaci železniční tratě č. 089 a jejího propojení s tramvajovou tratí (Liberec – Chrastava- Bílý Kostel nad Nisou – Hrádek nad Nisou – hranice ČR) věnovat pozornost začlenění dráhy do krajiny s cílem minimalizace vlivu stavby na krajinný ráz a zajistit zachování prostupnosti krajiny pro pěší a cyklisty. Elektrizace a zvojkolejnění proběhne v úseku Liberec- Bílý Kostel nad Nisou.

7.1.6. Zajistit likvidaci SEZ (SZ93) v Hrádku n.Nisou.

7.1.7. V souvislosti s pokračováním těžby ložiska hnědého uhlí Turów:

- zajistit dobudování monitorovací sítě podzemní a povrchové vody v příhraniční oblasti;
- zajistit dlouhodobý monitoring podzemní a povrchové vody;
- podporovat projektovou a inženýrskou přípravu navržených opatření určené pro vodárenské společnosti Frýdlantská vodárenská společnost, a. s., a Severočeská vodárenská společnost, a. s.